

KELAN ETUUDET EUROINA 2018

- LAPSIPERHEIDEN TUET
- YLEINEN ASUMISTUKI
- SAIRAUSAJAN TUET, VAMMAISTUET JA KUNTOUTUS
- OPISKELU JA ASEVELVOLLISUUS
- TYÖTTÖMYYSAJAN TUET
- ELÄKELÄISEN TUET
- PERUSTOIMEENTULOTUKI

Hakemukset ja liitteet

www.kela.fi/asiointi

Puhelinpalvelu

Asevelvollisen tuet	020 692 200
Asumisen tuet	020 692 201
Eläkeasiat	020 692 202
Kela-kortti/ EU-sairaanhoitokortti	020 692 203
Kuntoutus	020 692 205
Lapsiperheen tuet	020 692 206

Maasta-

ja maahanmuutto	020 692 0200
Omaisien kuoltua	020 692 208
Opiskelijan tuet	020 692 209
Toimeentulotuki	020 692 207
Sairausajan tuet	020 692 204
Työttömyysajan tuet	020 692 210
Vammaistuet	020 692 211

Äitiysavustus

Määrä: Hakija saa valintansa mukaan joko äitiyspakkauksen tai 140 euron verottoman rahasumman.* Kaksosista saa kolme äitiysavustusta, kolmosista kuusi avustusta jne.

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, viimeistään 2 kk ennen laskettua synnytysaikaa

* Tuen määrä voi muuttua keväällä. Tarkista ajankohtaiset tiedot Kelan verkkosivuilta osoitteesta www.kela.fi/lapsiperheet

Adoptiotuki

Määrä: Tuen määrä riippuu lapsen kotimaasta. Jos samalla kerralla adoptoidaan enemmän kuin yksi lapsi, toisesta ja sitä seuraavista lapsista maksetaan 30 % tuen täydestä määrästä.

Viro	Filippiinit, Etiopia ja Venäjä	Etelä-Afrikka, Kenia, Kiina ja Kolumbia	Muut maat
1 900 e	3 800 e	4 500 e	3 000 e

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, 2 kuukauden kuluessa lapsen hoitoon ottamisesta tai nimeämisestä

Lapsilisä

Määrä: Lapsilisää maksetaan porrastetusti lapsiluvun mukaan.

Lapsilisän määrä lapsiluvun mukaan (e/kk)					
1. lapsesta	2. lapsesta	3. lapsesta	4. lapsesta	5. ja seuraavista lapsista	Yksinhuoltajakorotus
94,88	104,84	133,79	153,24	172,69	53,30

Yksinhuoltajalle maksetaan korotus jokaisesta lapsesta.

Lapsilisän maksupäivät					
26.1.	23.3.	25.5.	26.7.	26.9.	23.11.
23.2.	26.4.	26.6.	24.8.	26.10.	21.12.

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, 6 kalenterikuukauden takautuva hakuaika

Äitiys-, isyys- ja vanhempainraha

Määrä: Riippuu hakijan työtuloista tai yrittäjän YEL- tai MYEL-vakuutuksen vuosityötulosta (vuonna 2018 pääsääntöisesti v. 2016 verotuksessa vahvistetuista tuloista), kuitenkin vähintään 24,64 e/pv. Verollista tuloa.

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, ks. hakujat:

Äitiysraha: viimeistään 2 kuukautta ennen laskettua synnytysaikaa

Eritysäitiysraha: viimeistään 4 kuukauden kuluessa päivästä, josta sitä halutaan saada

Vanhempainraha: viimeistään 1 kuukausi ennen sitä päivää, josta se halutaan saada

Isyysraha: viimeistään 2 kuukauden kuluessa siitä, kun lapsi on täyttänyt 2 vuotta tai adoptiolapsen hoitoonottamisesta on kulunut 2 vuotta

Lasten kotihoidon tuki

Määrä ja maksaminen: Lasten kotihoidon tuen hoitoraha maksetaan erikseen jokaisesta tukeen oikeuttavasta lapsesta. Hoitolisä sen sijaan maksetaan vain yhdestä lapsesta, ja sen saaminen ja määrä riippuvat perheen tuloista.

Kotihoidon tuen hoitoraha e/kk	
Yhdestä alle 3-vuotiaasta lapsesta (yli 3-v. adoptiolapsesta)	338,34
Kustakin seuraavasta alle 3-vuotiaasta lapsesta	101,29
Kustakin muusta alle kouluikäisestä lapsesta	65,09

Hoitolisä: Hoitolisää maksetaan vain yhdestä lapsesta. Sen määrä on enintään 181,07 e/kk.

Kotihoidon tuen hoitolisä, johon vaikuttavat perheen koko ja tulorajat			
Perheen koko (henkilöä)	Tulot, joilla saa täyden hoitolisän e/kk	Vähennysprosentti	Tulot, joilla ei saa hoitolisää e/kk
2	1 160,04	11,5	2 734,48
3	1 430,05	9,4	3 356,23
4	1 700,06	7,9	3 991,97

Perheeseen luetaan vanhemmat ja enintään 2 alle kouluikäistä lasta. Jos perheen tulot ylittävät täyden hoitolisän tulorajan, hoitolisä pienenee. Hoitolisää ei makseta, jos maksimituloraja ylittyy.

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, 6 kuukauden takautuva hakuaika

Yksityisen hoidon tuki

Määrä ja maksaminen: Yksityisen hoidon tuessa hoitorahan summa määräytyy lapsen varhaiskasvatusoikeuden laajuuden perusteella. Suurempi hoitoraha on 172,25 e/lapsi/kk ja pienempi 63,38 e/lapsi/kk. Tulositonnainen hoitolisä on enintään 144,85 e/lapsi/kk. Maksetaan hoidon tuottajalle.

Yksityisen hoidon tuen hoitolisä, johon vaikuttavat perheen koko ja tulorajat			
Perheen koko (henkilöä)	Tulot, joilla saa täyden hoitolisän e/kk	Vähennysprosentti	Tulot, joilla ei saa hoitolisää e/kk
2	1 160,04	11,5	2 419,53
3	1 430,05	9,4	2 970,91
4	1 700,06	7,9	3 533,49

Perheeseen luetaan vanhemmat ja enintään 2 alle kouluikäistä lasta. Jos perheen tulot ylittävät täyden hoitolisän tulorajan, hoitolisä pienenee. Hoitolisää ei makseta, jos maksimituloraja ylittyy.

Maksaminen ja verollisuus: Maksetaan suoraan yksityiselle hoitajalle tai päiväkodille ja verotetaan sen tulona.

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, 6 kuukauden takautuva hakuaika
Perhe hakee tuen, vaikka se maksetaan hoidontuottajalle.

Joustava hoitoraha

Määrä ja maksaminen: 241,19 e/kk, jos työaika on keskimäärin enintään 22,5 tuntia tai enintään 60 % tavanomaisesta kokopäivätyön työajasta, 160,80 e/kk, jos työaika on yli 22,5–30 tuntia tai enintään 80 % tavanomaisesta kokopäivätyön työajasta.

Joustava hoitoraha on verollista tuloa.

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, 6 kuukauden takautuva hakuaika

Osittainen hoitoraha

Määrä ja maksaminen: 96,89 e/kk; verollista tuloa. Maksetaan 1. ja 2. luokalla olevan koululaisen vanhemmille.

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, 6 kuukauden takautuva hakuaika

Elatustuki

Määrä ja verotus: 156,39 e/kk/lapsi; veroton etuus

Maksaminen: Kuukauden 10. päivä nostajan tilille. Jos pankit ovat kiinni maksupäivänä, tuki maksetaan edeltävänä pankkipäivänä.

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, 3 kalenterikuukauden takautuva hakuaika

Alle 16-vuotiaan vammaistuki

Ks. Sairausajan tuet ja kuntoutus

Eriyishoitoraha sairaan lapsen vanhemmille

Määrä ja verotus: Riippuu hakijan työtuloista tai yrittäjän eläkevakuutuksen vuosityötuloista kuten sairauspäivärahassa.

Vähintään 24,64 e/pv; voidaan maksaa sairaalahoidon tai kuntoutuksen ajalta kummallekin vanhemmalle, jos lääkäri katsoo kummankin osallistumisen lapsen hoitoon tarpeelliseksi. Verollista tuloa.

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, 4 kuukauden takautuva hakuaika

Yleinen asumistuki

Määrä: Yleinen asumistuki on 80 % hyväksyttävien asumismenojen ja perusomavastuun erotuksesta. Asumismenoille on asetettu laissa enimmäismäärät. Perusomavastuun määrään vaikuttavat ruokakunnan tulot sekä ruokakunnan aikuisten ja lasten lukumäärä.

Perusomavastuu lasketaan kaavalla, joka on vuonna 2018

$0,42 \times [T - (597 + 99 \times A + 221 \times L)]$, jossa

- T = ruokakunnan yhteenlasketut tulot
- A = aikuisten lukumäärä
- L = lasten lukumäärä
- 597 euroa on vakiomäärä.

Jos perusomavastuu on alle 10 euroa, sitä ei oteta huomioon. Pienin maksettava asumistuen määrä on 15 e/kk.

Oman tuen määrän voi arvioida verkossa www.kela.fi/laskurit

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi Asumistuki voidaan myöntää takautuvasti aikaisintaan hakemista edeltävän kuukauden alusta.

Maksaminen ja verotus: Maksetaan kuukauden 1. pankkipäivänä joko ruokakunnan tai vuokranantajan tilille. Asumistuki on veroton.

Asumismenot: Asumistukea maksetaan laissa määriteltyjen hyväksyttävien asumismenojen mukaan. Jos hyväksyttävät asumismenot ylittävät enimmäisasumismenot, tuen määrä lasketaan enimmäisasumismenojen mukaan.

Hyväksyttäviä asumismenoja ovat:

- vuokra-asunnossa: vuokra sekä erikseen maksettavat vesimaksut ja lämmityskustannukset
- asumisoikeusasunnossa: käyttövastike, erikseen maksettavat vesimaksut ja lämmityskustannukset sekä 73 % henkilökohtaisten asuntolainojen koroista
- osakeasunnossa: vastike, erikseen maksettavat vesimaksut ja lämmityskustannukset sekä 73 % henkilökohtaisten asuntolainojen koroista
- omakotitalossa: omakotitalon hoitomenot ja 73 % henkilökohtaisten asuntolainojen koroista
- osaomistusasunnossa: vuokra sekä erikseen maksettavat vesimaksut ja lämmityskustannukset.

Vesimaksu: Erikseen maksettavana vesimaksuna otetaan huomioon 18 e/henkilöä kohti.

Lämmityskustannukset: Erikseen maksettavina lämmityskustannuksina otetaan huomioon 41 euroa yhden hengen ruokakunnassa. Jos ruokakuntaan kuuluu useampi kuin yksi henkilö, lämmityskustannuksiin lisätään 14 euroa jokaista lisähenkilöä kohden.

Huomioon otettavia lämmityskustannuksia korotetaan:

- 4 % Etelä-Savon, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnissa. Näissä maakunnissa lämmityskustannuksina otetaan huomioon 43 euroa yhden hengen ruokakunnassa ja lisäksi 15 euroa jokaista lisähenkilöä kohden.
- 8% Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa. Näissä maakunnissa lämmityskustannuksina otetaan huomioon 44 euroa yhden hengen ruokakunnassa ja lisäksi 15 euroa jokaista lisähenkilöä kohden.

Omakotitalon hoitomenot: Omakotitalon asumismenot hyväksytään hoitomenonormien määräisinä. Huomioon otettavia hoitomenoja korotetaan 4% Etelä-Savon, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnissa ja 8% Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa.

Omakotitalon hoitomenonormit vuonna 2018			
Ruokakunnan koko henkilöä	Huomioon otettava hoitomeno e/kk	Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, e/kk	Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu, Lappi, e/kk
1	96	100	104
2	115	120	124
3	145	151	157
4	171	178	185
+ lisähenkilöä kohti	53	55	57

Enimmäisasumismenot: Enimmäisasumismenoihin vaikuttavat ruokakunnan koko ja asunnon sijainti neljän eri kuntaryhmän mukaan.

Kuntaryhmät ovat:

I kuntaryhmä: Helsinki

II kuntaryhmä: Espoo, Kauniainen ja Vantaa

III kuntaryhmä: Hyvinkää, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Järvenpää, Kajaani, Kerava, Kirkkonummi, Kouvola, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Lohja, Mikkeli, Nokia, Nurmijärvi, Oulu, Pori, Porvoo, Raisio, Riihimäki, Rovaniemi, Seinäjoki, Sipoo, Siuntio, Tampere, Turku, Tuusula, Vaasa ja Vihti

IV kuntaryhmä: muut kunnat

Enimmäisasumismenot kuntaryhmittäin vuonna 2018				
Ruokakunnan koko henkilöä	I kuntaryhmä e/kk	II kuntaryhmä e/kk	III kuntaryhmä e/kk	IV kuntaryhmä e/kk
1	508	492	390	344
2	735	706	570	501
3	937	890	723	641
4	1 095	1 038	856	764
+ lisähenkilöä kohti	137	130	117	112

Tulot ja perusomavastuu: Jos perusomavastuun määrä on vähemmän kuin 10 euroa, sitä ei oteta huomioon. Jos ruokakunnan bruttotulot ovat alle taulukossa kerrottujen, tuloilla ei ole vaikutusta asumistukeen. Luvuissa ei ole huomioitu mahdollista ansiotulotulovähennystä.

Tulot eivät vaikuta asumistukeen lainkaan, jos ne ovat enintään e/kk (vuonna 2018)			
Ruokakunnan koko henkilöä	Aikuisten lukumäärä	Lasten lukumäärä	Bruttotulojen raja (e/kk), jolla perusomavastuuta ei ole
1	1	0	719
2	1	1	940
3	1	2	1 161
4	1	3	1 382
5	1	4	1 603
6	1	5	1 824
7	1	6	2 045
8	1	7	2 266

2	2	0	818
3	2	1	1 039
4	2	2	1 260
5	2	3	1 481
6	2	4	1 702
7	2	5	1 923
8	2	6	2 144

3	3	0	917
4	3	1	1 138
5	3	2	1 359
6	3	3	1 580
7	3	4	1 801
8	3	5	2 022

Lääkäri- ja hammaslääkäri palkkiot

Lääkäripalkkiot: vahvistetun taksan* määrä

Hammaslääkäripalkkiot: vahvistetun taksan* määrä

Suuhygienistin palkkiot: vahvistetun taksan* määrä

Maksaminen: Suorakorvaus hoitopaikassa tai korvaus maksetaan hakemuksesta asiakkaan tilille.

Lääkäri määräämä tutkimus ja hoito

Korvaus: vahvistetun taksan* määrä

Maksaminen: Suorakorvaus hoitopaikassa tai maksetaan hakemuksesta asiakkaan tilille.

*Kaikki vahvistetut taksat ovat verkossa www.kela.fi/taksat

Matkakorvaus sairaus- ja kuntoutusmatkoista

Omadastuu julkiset kulkuneuvot: 25 e yhteen matkustussuuntaan ja 300 e kalenterivuodessa. Omavastuun ylittävä osuus korvataan.

Maksaminen: Maksetaan hakemuksesta asiakkaan tilille.

Omadastuu taksimatkat: 25 e kun taksi tilataan alueellisesti keskitetystä tilausnumerosta. Jokaisen sairaanhoitopiirin alueella on oma tilausnumero.

Maksaminen: Suorakorvauksena taksissa.

Omadastuu taksimatkat: 50 e kun taksi tilataan muualta kuin alueellisesti keskitetystä tilausnumerosta. Matka ei kerrytä lisäkorvaukseen oikeuttavaa vuosiomavastuuta.

Maksaminen: Hakemuksesta asiakkaan tilille.

Lisäkorvaus: Jos omavastuut ylittävät 300 e kalenterivuoden aikana, ylittävä osa korvataan kokonaan.

Yöpymisraha: Enintään 20,18 e/yö.

Lääkekorvaukset

Korvaus:

Peruskorvaus	Alempi erityiskorvaus *	Ylempi erityiskorvaus *
40 % lääkkeen viitehinnasta tai hinnasta	65 % lääkkeen viitehinnasta tai hinnasta	100 % lääkekohtaisen 4,50 euron** omavastuun ylittävästä lääkkeen viitehinnasta tai hinnasta

*erityiskorvauksiin oikeuttavat sairaudet, sivu 8

Korvaus alkuomavastuun täytyttyä

Alkuomavastuu on 50 euroa kalenterivuodessa. Sovelletaan sen vuoden alusta, jolloin täyttää 19 vuotta.

Lisäkorvaus lääkekustannuksista

Omadastuu: 605,13 e

Lisäkorvaus: Lisäkorvaus on 100 % lääkekohtaisen 2,50 euron omavastuun ylittävältä osalta.

Maksaminen: Suorakorvaus apteekista, kun esität Kelan ilmoituksen lisäkorvausoikeudesta.

Rajoitetusti peruskorvattavat lääkkeet

Eräiden lääkkeiden peruskorvausoikeutta on rajoitettu. Lääkkeiden kustannuksia korvataan vain, kun niitä käytetään

Lääkkeiden hintalautakunnan määrittelemien erityisten käyttöaiheiden mukaisesti.

Korvaus: Peruskorvaus suorakorvauksena apteekista

Hakeminen: Oikeutta korvaukseen haetaan toimittamalla Kelaan lääkärin kirjoittama B-lausunto.

SAIRAUSAJAN TUET, VAMMAISTUET JA KUNTOUTUS

Sairaudet, joiden hoitoon määrättyt lääkkeet kuuluvat 100 %:n korvausryhmään	
Aivolisäkkeen etulohkon vajaatoiminta 101	Trigeminus- tai glossofaryngikusneuralgia 119
Vesitystauti 102	Gammaglobuliinin puutostila 120
Diabetes, insuliinihoito 103	Sukurauhasten vaikea vajaatoiminta 121
Kilpirauhasen vajaatoiminta 104	Aplastinen anemia 122
Lisämunaisten kuorikerroksen vajaatoiminta 105	D-vitamiinin krooniset aineenvaihduntahäiriöt 123
Lisäkilpirauhasten vajaatoiminta 106	Synnyttämättömät aineenvaihduntahäiriöt 124
Pernisiöösi anemia ja muut B12-vitamiinin imeytymishäiriöt 107	Krooniset hyyytymishäiriöt 126
Myasthenia gravis 108	Elinsiirron tai kudossiirron jälkitila 127
MS-tauti 109	Gynekologiset syövät 128
Parkinsonin tauti ja siihen verrattavat liikehäiriöt 110	Itsenäinen verihutaleiden tai granulosityttien niukkuus 129
Epilepsia ja siihen verrattavat kouristustilat 111	Pahanlaatuiset kasvaimet, joita ei ole edellä erikseen mainittu 130
Vaikeat psykoosit ja muut vaikeat mielenterveyden häiriöt 112	Sarkoidoosi 132
Älyllisesti kehitysvammaisilla esiintyvät käyttäytymisen häiriöt 113	Vaikea haiman krooninen vajaatoiminta 133
Glaukooma 114	Yleinen erythrodermia 134
Rintasyöpä 115	Rakkoihottuma 135
Eturauhassyöpä 116	Dialyysihoitoa edellyttävä uremia 137
Leukemiat, muut pahanlaatuiset veri- ja luuydintaudit sekä pahanlaatuiset imukudostaudit 117	Munuaisten vajaatoimintaan liittyvä vaikea anemia 138
Sairaudet, joiden hoitoon määrättyt lääkkeet kuuluvat 65 %:n korvausryhmään	
Krooninen sydämen vajaatoiminta 201	Krooniset sydämen rytmihäiriöt 207
Hajapesäkkeiset sidekudostaudit, reumaattiset niveltulehdukset ja niihin verrattavat tilat 202	Haavainen paksusuolentulehdus ja Crohnin tauti 208
Krooninen keuhkoastma ja sitä läheisesti muistuttavat krooniset obstruktiiviset keuhkosairaudet 203	Periytyvät rasva-aineenvaihdunnan vaikea-asteiset häiriöt 211
Krooninen verenpaine tauti 205	Kihti 212
Krooninen sepelvaltimotauti ja krooniseen sepelvaltimotautiin liittyvä rasva-aineenvaihdunnan häiriö 206	Vaikea ja pitkäaikainen narkolepsia 214
	Diabetes, muu kuin insuliinihoito 215
Sairaudet, joiden hoitoon määrättyistä kliinisistä ravintovalmisteista korvataan 65 %	
Synnyttämättömät aineenvaihdunnan häiriöt 503	Pienten lasten lehmänmaitoallergia 505
Päivittäistä letkuruokintaa vaativat tilat 504	Pienten lasten lehmänmaitoallergia ja yliherkkyys tavanomaisille erityisvalmisteille 506
Sairaudet, joiden hoitoon määrättyistä kliinisistä ravintovalmisteista korvataan 40 %	
Ravintoaineiden, lähinnä rasvojen vaikeat imeytymishäiriöt 601	Lasten vaikeat aliravitsemustilat 602

Sairauspäivärahan ja kuntoutusrahan määrä.

Työtulo e/v, josta on tehty vähennykset	Sairauspäivärahan laskukaava
enintään 1 427	ei päivärahaa työtulojen perusteella
1 428–30 394	0,7 x vuosityötulo : 300
yli 30 394	70,92 + 0,20 x (vuosityötulo – 30 394) : 300

Esimerkkejä työntekijän ja yrittäjän sairauspäivärahan määrästä

Työtulo e/v, josta on tehty vähennykset*	Sairauspäiväraha e/pv, ennen ennakonpidätystä
0–1 427	0,00
6 000	14,00
10 562	24,64 vähimmäismäärä
13 000	30,33
15 000	35,00
23 000	53,67
30 394	70,92
35 000	73,99
43 000	79,32
51 000	84,66
59 000	89,99

*Palkkatulo, josta on tehty tulonhankkimisvähennykset sekä vakuutusmaksuvähennys 4,48 %, tai yrittäjäeläkevakuutuksen vuosityötulo ilman vähennyksiä

Sairausvakuutusmaksut	
Palkansaajan ja yrittäjän päivärahamaksu palkka -tai työtulosta	1,53 %*
YEL-vakuutetun yrittäjän lisärahoitusosuus	0,17 %
Työnantajan sairausvakuutusmaksu	0,86 % palkkasummasta
Vakuutetun sairaanhoitomaksu	0,00 % kunnallisverotettavasta ansiotulosta
– eläke- ja etuustuloista	1,53 % kunnallisverotettavasta etuustulosta

* Palkkatulon ja yrittäjien työtulon yhteismäärä vähintään 14 020 euroa

Sairauspäiväraha

Maksaminen ja verotus: Ensimmäinen erä 6 arkipäivältä, sen jälkeen 25 arkipäivän erissä. Verollista tuloa.

Osasairauspäiväraha: Puolet sairauspäivärahan määrästä. Maksaminen ja hakeminen kuten sairauspäiväraha.

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, 2 kuukauden takautuva haku aika

Kuntoutusraha

Määrä: Kuten sairauspäiväraha, ks. päivärahataulukko

Ammatillisen kuntoutuksen ajalta määrä päivältä on 75 % työtulon kolmasosasta, mutta vähintään 31,02 e/pv.

Jos kuntoutuja on kuntoutusrahan alkamista edeltävien 4 kuukauden aikana saanut työttömyysetuutta tai opintorahaa, kuntoutusrahana maksetaan vähintään 86 % edeltävän etuuden määrästä lisättynä 10 %:lla.

Eläkkeensaajan kuntoutusraha 10 % myönnettyjen eläkkeiden yhteismäärästä.

Odotus- ja väliajan kuntoutusraha maksetaan 20 % vähennettynä.

Maksussa olevaa kuntoutusrahan määrä tarkistetaan vuodenvaihteessa TyEL-indeksillä.

Ylläpitokorvaus: 9 e/pv

Osakuntoutusraha: Puolet kuntoutusrahan määrästä.

Maksaminen ja verotus: Ensimmäinen erä 6 arkipäivältä, sen jälkeen 25 arkipäivän erissä. Verollista tuloa.

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, 4 kuukauden takautuva hakuaika

Nuoren kuntoutusraha

Määrä: Riippuu hakijan työtuloista, vähintään 31,02 e/pv, ks. päivärahataulukko

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi 4 kuukauden takautuva hakuaika

Kuntoutus

Vajaakuntoisilla on oikeus ammatilliseen kuntoutukseen työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn parantamiseksi. Vaativaan lääkinälliseen kuntoutukseen voivat hakea henkilöt, joilla on sairaudesta tai vammasta johtuvia toimintakyvyn rajoitteita. Kuntoutuspsykoterapiaa korvataan työ- tai opiskelukyvyn tukemiseksi tai parantamiseksi henkilöille, joilla on todettu työ- tai opiskelukykyä uhkaava mielenterveyden häiriö.

Järjestämisvelvollisuuteen kuuluvan kuntoutuksen lisäksi Kela voi järjestää ja korvata harkinnanvaraista kuntoutusta eduskunnan vuosittain myöntämän rahamäärän puitteissa. Harkinnanvaraisena kuntoutuksena järjestetään muun muassa kuntoutuskursseja ja sopeutumisvalmennuskursseja.

Määrä: Kuntoutustoimenpiteistä aiheutuneet kustannukset korvataan kokonaan psykoterapiaa lukuun ottamatta. Kuntoutuspsykoterapian enimmäiskorvaukset ovat verkossa www.kela.fi/kuntoutuspsykoterapia.

Vammaistuet

Alle 16-vuotiaan vammaistuki

Vammaistuki 16 vuotta täyttäneelle

Määrä ja verotus: Tuki on porrastettu kolmeen ryhmään, ja se on veroton etuus.

Vammaistuki e/kk	
Perusvammaistuki	92,14
Korotettu vammaistuki	215,00
Ylin vammaistuki	416,91

Maksaminen: Kuukausittain, aina kuun 7. päivä. Jos pankit ovat kiinni maksupäivänä, tuki maksetaan edeltävänä pankkipäivänä.

Eläkettä saavan hoitotuki

Määrä ja verotus: Tuki on porrastettu kolmeen ryhmään, ja se on veroton etuus.

Eläkettä saavan hoitotuki e/kk	
Perushoitotuki	70,52
Korotettu hoitotuki	153,63
Ylin hoitotuki	324,85

Maksaminen ja hakeminen: Kuten vammaistuki

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi 6 kuukauden takautuva hakuaika. Alle 16-vuotiaan vammaistukea haetaan lomakkeella Alle 16-vuotiaan vammaistuki (EV 258).

Veteraanilisä: 105,13 e/kk, veroton etuus

Vammaisten tulkkaus- ja etäpalvelu

Palvelu on tarkoitettu Suomessa asuvalle henkilölle, jolla on kuulovamma, kuulonäkövamma tai puhevamma ja joka vammansa vuoksi tarvitsee tulkkausta työssä käymiseen, opiskeluun, asiointiin tai virkistykseen.

Työterveyshuolto

Määrä: Ehkäisevän työterveyshuollon kustannukset kuuluvat korvausluokkaan I.

Sairaanhoidon kustannukset kuuluvat korvausluokkaan II. Korvaus määräytyy enintään Kelan vuosittain vahvistamien korvausluokakohtaisten enimmäismäärien mukaan. Korvausten edellytyksenä on, että työpaikalla on tehty työpaikkaselvitys.

Työnantajan työterveyshuollon enimmäismäärät euroa/työntekijä/tilikausi 2017			
Korvausluokka	Kustannukset	Korvaus 50 %	Korvaus 60 %
Korvausluokka I: ehkäisevä työ-terveyshuolto	169,50	84,75	101,70
Korvausluokka II: sairaanhoito	254,10	127,05	–
Työnantajakohertainen enimmäismäärä (enintään 9 työntekijää)			
Korvausluokka I	1 695,00	847,50	1 017,00
Korvausluokka II	2 541,00	1 270,50	–

Yrittäjän työterveyshuollon ja sairaanhoidon enimmäismäärät euroa/yrittäjä/vuosi 2018			
Korvausluokka	Kustannukset	Korvaus 50 %	Korvaus 60 %
Korvausluokka I: työpaikkaselvitys	882,00	441,00	529,20
Korvausluokka I: muu ehkäisevä työterveyshuolto	441,00	220,50	264,60
Korvausluokka II: sairaanhoito	314,00	157,00	–

Hakeminen: Työnantaja hakee korvausta Kelalta kirjanpitoonsa mukaisen tilikauden ajalta. Hakemuksessa esitettyjen kustannusten tulee perustua työnantajan kirjanpitoon. Korvauksen hakuaika on 6 kuukautta tilikauden päättymisestä.

Yrittäjä hakee oman työterveyshuollonsa kustannuksista korvausta 6 kuukauden kuluessa siitä, kun hän on maksanut kustannukset. Jos yrittäjä hankkii terveyshuollon palvelut kunnalliselta terveyskeskukselta, terveyskeskus vähentää laskusta Kelan korvauksen ja hakee yrittäjän puolesta korvauksen Kelalta tilitysmenettelyä käyttäen 6 kuukauden kuluessa palvelujen antamisesta.

Jos yrittäjä hankkii terveyshuollon palvelut kunnalliselta terveyskeskukselta, terveyskeskus vähentää laskusta Kelan korvauksen ja hakee yrittäjän puolesta korvauksen Kelalta tilitysmenettelyä käyttäen 6 kuukauden kuluessa palvelujen antamisesta. Tilitysmenettelyä voi 1.1.2018 alkaen käyttää myös yksityinen palveluntuottaja, jos se on tehnyt Kelan kanssa sopimuksen tilitysmenettelystä ja kun yrittäjä on antanut työterveyshuolto-sopimuksessa suostumuksensa siihen, että hänelle kuuluvan korvauksen voi maksaa yksityiselle palveluntuottajalle.

Opintoraha

Määrä:

Opintorahan perusmäärä (brutto, e/kk) ja vanhempien tulojen vaikutus opintorahaan		
Opiskelija	Korkeakoulu	Muu oppilaitos
Alaikäisen lapsen huoltaja	325,28 ***	325,28 ***
Avoliitossa oleva	250,28	250,28
Itsenäisesti asuva 18 vuotta täyttänyt	250,28	250,28
Itsenäisesti asuva 17-vuotias	101,74 *	101,74 **
Vanhempansa luona asuva 20 vuotta täyttänyt	81,39 *	81,39 *
Vanhempansa luona asuva 17–19-vuotias	38,66 *	38,66 **

* Voidaan korottaa vanhempien tulojen perusteella.

** Voidaan korottaa tai alentaa vanhempien tulojen perusteella.

*** Alaikäisen lapsen huoltajan opintorahaan sisältyy huoltajakorotus 75 e/kk (lakimuutosta ei ole vahvistettu 18.12.2017).

Määrä: Tarkista opintotuen määrä ja omien tulojen vaikutus www.kela.fi/laskurit

Maksaminen ja verotus: Kuukauden 1. päivä tai sitä seuraava pankkipäivä. Opintoraha on veronalaista tuloa. Opintorahasta tehdään 10 %:n ennakonpidätys, kun se on vähintään 170 e/kk.

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, hakemiskuukauden alusta (ei takautuvaa hakuaikaa)

Asumisen tuet opiskelijalle

Suomessa asuva opiskelija voi saada yleistä asumistukea. Asumistuen määrään vaikuttavat ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden bruttotulot.

Opintotuen asumislisää voi saada

- ulkomailla tai Ahvenanmaalla opiskeleva, joka asuu vuokralla (yleensä 210 e/kk)
- Suomessa kansanopiston, liikunnan koulutuskeskuksen tai Saamelaisalueen koulutuskeskuksen maksullisella linjalla opiskeleva, joka asuu oppilaitoksen asuntolassa (yleensä 88,87 e/kk).

Opintolainan valtioneuvosto

Määrä:

Opintolainan valtioneuvoston määrä e/kk	
Alle 18-vuotias (toinen aste)	300,00
18 vuotta täyttänyt (toinen aste)	650,00
Korkeakouluopiskelija tai aikuiskoulutustukea saava	650,00
Ulkomailla opiskeleva	800,00

Hakeminen: Opintolainan valtioneuvosto myönnetään koko opiskelun ajalle, mutta takauspäätös annetaan lukuvuodeksi kerrallaan. Opiskelija hakee opintolainan erikseen pankista takauspäätöksen saatuaan.

Opintolainahyvitys tai opintolainavähennys

Määrä: Opintolainahyvitys on 40 % ja opintolainavähennys 30 % siitä osasta opintolainaa, joka ylittää 2 500 euroa, mutta enintään tutkinnon laajuuden mukaan määräytyvän enimmäismäärän verran.

Hakeminen: Suomessa korkeakoulututkinnon suorittanut saa hakemusta Kelasta päätöksen tai päätösehdotuksen, jos hänellä on opintolainaa. Alemman korkeakoulun suorittaneen on haettava opintolainahyvitystä. Ulkomailla tutkinnon suorittaneen on ilmoitettava tutkinto Kelalle. Hakemus tai ilmoitus on tehtävä 2 vuoden kuluessa tutkinnon suorittamisesta.

Korkoavustus

Määrä: Korkoavustuksena maksetaan opintolainan korot ja pankin ilmoituskulut, mutta ei viivästyskorkoa.

Maksaminen: Opiskelijalle tai pankille

Hakeminen: Viimeistään 2 kuukauden kuluttua koron säännönmukaisesta erääntymiskuukaudesta

Koulumatkatuki

Määrä ja maksaminen: Koulumatkatuen määrä perustuu matkalipun hintaan tai koulumatkan pituuteen. Maksetaan lipunmyyjälle, koulukuljetuksen järjestäjälle tai opiskelijalle. Opiskelijan oma maksuosuus matkakustannuksista on vähintään 43 e/kk.

Hakeminen: Opiskelija hakee koulumatkatukea erikseen joka lukuvuodeksi. Takautuva hakuaika on 1 kuukausi. Hakemuslomakkeita saa oppilaitoksista ja Kelasta. Hakemus toimitetaan oppilaitokseen.

Sotilasavustus

Määrä:

- Perusavustus kattaa asevelvollisen omaisten jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot, joihin perheen nettotulot eivät riitä. Sen täysi määrä on yksinäiselle henkilölle maksettavan täyden kansaneläkkeen määrä 628,85 e/kk. Ensimmäiselle tuensaajalle avustus on enintään 100 %, toiselle 50 % ja kolmannelle tai useammalle 30 % täydestä määrästä.
- Asumisavustuksena maksetaan asevelvolliselle tai omaiselle kohtuulliset asumismenot.
- Erityisavustuksena voidaan maksaa omaiselle esimerkiksi tarpeelliset ja kohtuulliset terveydenhoitomenot, lastenhoitoon liittyvinä menoina esim. lastenvaunut sekä opintolainojen korot.
- Palvelusaikana erääntyvät asevelvollisen opintolainan korot maksetaan kokonaisuudessaan sotilasavustuksena. Avustus voidaan myöntää valtion takaamille opintolainoille.
- Palvelusaikana erääntyvät lapsen elatusavut maksetaan silloin, kun asevelvollinen on oikeuden päätöksen tai sosiaalilautakunnan vahvistaman kirjallisen sopimuksen perusteella velvoitettu kuukausittain maksamaan alaikäiselle lapselle elatusapua eikä hän kykene sitä tuloistaan tai omaisuudestaan maksamaan. Avustukseen oikeutetulle lapselle ei voida myöntää perusavustusta.

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, sotilasavustusta voi hakea kuukautta ennen palveluksen alkua. Sotilasavustuksessa ei ole takautuvaa hakuaikaa, eli Kela myöntää avustuksen aikaisintaan hakemiskuukauden alusta.

Maksaminen ja verotus: Maksetaan tilille kuukauden 1. tai 2. päivä. Sotilasavustus on veroton.

Työttömän peruspäiväraha

Määrä:

Peruspäiväraha ja lapsikorotus*	
Peruspäiväraha	32,40
Lapsikorotus 1 lapsesta	5,23
Lapsikorotus 2 lapsesta yhteensä	7,68
Lapsikorotus 3 tai useammasta lapsesta yhteensä	9,90

* Jos ns. aktiivimalli tulee voimaan, täyden peruspäivärahan voi saada, jos on 65 maksupäivän aikana töissä 18 tuntia tai 5 päivää työllistymistä edistävässä palvelussa. Seuraa www.kela.fi/työttömyys-sivua.

Maksaminen ja kesto: Maksetaan 5 päivältä viikossa, enintään 400 päivää. Verollista tuloa.

Edellyttää työttömyyspäivien ilmoittamista; verkkoasiointi www.kela.fi/asiointi

Korotusosa: 4,74 e/pv

Palkansaajan työssäoloehtoon kuuluvan kokoaikatyön palkan tulee olla työehtosopimuksen mukainen.

Jos työehtosopimusta ei ole, palkan tulee ylittää tuloraja (1 189 e/kk).

Yrittäjän työssäoloehto täyttyy, kun olet 48 edellisen kuukauden aikana työskennellyt yhteensä 15 kuukautta yrittäjänä. Työssäoloehtoon huomioidaan vähintään 4 kuukauden yritystoimintajaksot, jolloin työtulo on vähintään 1 048 e/kk yhteenlaskettuna YEL:n ja MYEL:n työtuloista sekä TyEL:n työansioista.

Työmarkkinatuki

Määrä:

Työmarkkinatuen määrä ja tulorajat*			
Perhesuhteet	Täysi työmarkkinatuki ennen ennakonpidätystä e/pv	Tuloraja, jolla saa täyden työmarkkinatuen e/kk*	Tuloraja, jolla tuki lakkaa e/kk*
Yksinäinen	32,40	311	1 219
Huoltovelvollinen, ei lapsia	32,40	1 044	2 406
1 lapsi	37,63	1 174	2 761
2 lasta	40,08	1 304	2 996
3 lasta	42,30	1 434	3 221
4 lasta	42,30	1 564	3 351
5 lasta jne.	42,30	1 694	3 481

*Muut omat tulot kuin työtulot. Omat työtulot vähentävät tukea aina.

* Jos ns. aktiivimalli tulee voimaan, täyden peruspäivärahan voi saada, jos on 65 maksupäivän aikana töissä 18 tuntia tai 5 päivää työllistymistä edistävässä palvelussa. Seuraa www.kela.fi/työttömyys-sivua.

Maksaminen ja kesto: Täysi työmarkkinatuki on samansuuruinen kuin peruspäiväraha, mutta tarveharkintainen.

Myös työmarkkinatukeen maksetaan lapsikorotusta.

Korotusosa: 4,74 e/pv

Kulukorvaus: 9 e/pv tai 18 e/pv oman työssäkäyntialueen ulkopuolella

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, 3 kuukauden takautuva hakuaika työmarkkinatuessa ja peruspäivärahassa

Vuorottelukorvaus

Määrä ja maksaminen:

- 70 % työttömyyspäivärahan täydestä määrästä, enintään 22,68 e/pv
- lapsikorotuksia ei makseta.

Kansaneläke

Määrä ja tulorajat: Kansaneläkkeen määrään vaikuttavat hakijan omat muut eläkkeet sekä hänen perhesuhteensa.

Kansaneläkkeen täysi määrä ja tulorajat e/kk			
Perhesuhteet	Kansaneläkkeen täysi määrä	Työeläkkeet, joilla saa täyden eläkkeen	Työeläkkeet, joilla ei saa kansaneläkettä
Yksinäinen	628,85	55,54	1 299,88
Parisuhteessa*	557,79	55,54	1 157,71

* avioliitto, avoliitto ja rekisteröity parisuhde

Pienin maksettava kansaneläke on yksinäisellä henkilöllä 6,68 e/kk.

Lapsikorotus: Vakiomääräinen veroton lisä kansaneläkkeen tai työeläkkeen saajille alle 16-vuotiaista huollettavista lapsista 21,93 e/kk/lapsi

Rintamalisä: Vakiomääräinen veroton lisä 49,57 e/kk

Ylimääräinen rintamalisä: 6,36–239,32 e/kk

Eläkettä saavan hoitotuki: perushoitotuki 70,52 e/kk, korotettu hoitotuki 153,63 e/kk, ylin hoitotuki 324,85 e/kk

Veteraanilisa hoitotukeen: 105,13 e/kk

Ansaintarajoituksia eläkeaikana	
Työkyvyttömyyseläke	Enintään 737,45 e/kk
Vanhuuseläke	Ei ansaintarajoituksia

Hakeminen: Enintään 6 kuukauden takautuva hakuaika. Vanhuuseläkettä voi hakea suullisesti soittamalla eläkeasioiden palvelunumeroon **020 692 202** tai verkossa www.kela.fi/asiointi

Takuueläke

Määrä: Täysi määrä on 775,27 e/kk. Täydestä määrästä vähennetään eläkkeensaajan saamat kaikki muut eläkkeet bruttomääräisinä.

Muut tulot tai puolison tulot eivät vaikuta siihen. Kansaneläkkeen tai työeläkkeen varhentaminen pienentää myös takuueläkettä.

Eläketuki on takuueläkkeen suuruinen.

Esimerkkejä takuueläkkeestä eri eläketuloilla e/kk, yksin asuva			
Kansaneläke	Työeläkkeet yhteensä	Takuueläke	Eläkkeet yhteensä
0	0	775,27	775,27
628,85	0	146,42	775,27
628,85	50,00	96,42	775,27
606,60	100,00	68,67	775,27
581,60	150,00	43,67	775,27
544,60	223,99	6,68	775,27
473,52	336,13	0	839,65
456,60	400,00	0	856,60

Esimerkkejä takuueläkkeestä eri eläketuloilla e/kk, parisuhteessa oleva			
Kansaneläke	Työeläkkeet yhteensä	Takuueläke	Eläkkeet yhteensä
0	0	775,27	775,27
557,79	0	217,48	775,27
557,79	50,00	167,48	775,27
535,54	100,00	139,73	775,27
510,54	150,00	114,73	775,27
473,54	223,99	77,74	775,27
402,46	336,13	6,68	775,27
385,54	400	0	785,54

Jos takuueläkkeen määrä jää pienemmäksi kuin 6,68 e/kk, sitä ei makseta.

Hakeminen: Enintään 6 kuukauden takautuva hakuaika. Takuueläkettä voi hakea suullisesti.

Yleinen perhe-eläke

Lesken alkueläke: Maksetaan 6 kuukauden ajan puolison kuoltua 324,33 e/kk. Tulot eivät vaikuta alkueläkkeeseen.

Lesken jatkoeläke: Perusmäärä, kun leskellä on alle 18-vuotias lapsi 101,59 e/kk.

Perusmäärää ei makseta silloin, kun leskellä ei ole huollettavanaan alle 18-vuotiasta lasta.

Lisäksi täydennysmäärä pienituloiselle leskelle maksetaan alla olevan taulukon mukaan.

Lesken jatkoeläkkeen täysi täydennysmäärä ja sen tulorajat e/kk				
Perhesuhteet	Täysi täydennysmäärä	Tulot, joilla saa täyden määrän	Leskellä on alle 18-vuotias lapsi: tulot, joilla ei saa täydennysmäärää	Leskellä ei alle 18-vuotiasta lasta: tulot, joilla ei saa täydennysmäärää
Yksin asuva leski	527,26	55,54	1 110,05	1 096,71
Parisuhteessa oleva	456,20	55,54	967,88	954,55

Lapseneläke: Perusmäärä 59,68 e/kk (maksetaan kaikille lapseneläkkeen saajille)

Lapseneläkkeen täysi täydennysmäärä ja sen tulorajat e/kk		
Täysi täydennysmäärä	Tulot, joilla saa täyden eläkkeen	Tulot, joilla ei saa täydennysmäärää
90,26	55,54	236,05

Hakeminen: 6 kuukauden takutuva hakuaika

Eläkkeensaajan asumistuki

Perusomavastuu: 610,42 e/v (noin 50,87 e/kk)

Lisäomavastuu: Lasketaan, kun yksin asuvan vuositulot ja parisuhteessa olevan yhteiset vuositulot ylittävät tulorajan (RAT)

Eläkkeensaajan asumistuen lisäomavastuun tulorajat perhesuhteiden mukaan e/v	
Yksin asuva	8 676
Parisuhteessa oleva, jonka puolisoilla ei oikeutta asumistukeen	12 717
Parisuhteessa oleva, jonka puolisoilla on oikeus asumistukeen	13 936

Jos omaisuus ylittää yksin asuvalla 16 400 e ja avio- tai avopuolisilla 26 240 e, yli menevästä osasta 8 % lasketaan asumistukituloksi. Oma asuntoa ei lueta omaisuudeksi.

Asumistukea ei makseta, jos sen määrä jää alle 6,68 e/kk.

Määrä: 85 % omavastuun ylittävistä hyväksyttävistä asumismenoista

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi, 6 kuukauden takautuva hakuaika

Asumismenot: hyväksytään enintään taulukossa mainittu määrä vuodessa

Asumismenojen enimmäismäärä e/v	
Asuinkunnan kuntaryhmä	Eläkkeensaaja (ja puoliso)
I kuntaryhmä	8 097
II kuntaryhmä	7 447
III kuntaryhmä	6 533

I kuntaryhmä: Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa

II kuntaryhmä: Hyvinkää, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Kouvola, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Lohja, Nurmijärvi, Oulu, Pori, Porvoo, Raisio, Riihimäki, Rovaniemi, Seinäjoki, Sipoo, Tampere, Turku, Tuusula, Vaasa ja Vihti

III kuntaryhmä: muut kunnat

Lämmitysmenot e/m ² /kk		
Asunnon sijainti	Rakennus valmistunut v. 1974–	Rakennus valmistunut ennen v. 1974
Lämmitysryhmä I	1,27	1,65
Lämmitysryhmä II	1,40	1,82
Lämmitysryhmä III	1,55	2,02

Lämmitysryhmä I: Askola, Aura, Espoo, Eura, Eurajoki, Hamina, Hanko, Harjavalta, Helsinki, Honkajoki, Huittinen, Hyvinkää, Iitti, Imatra, Inkoo, Jämijärvi, Järvenpää, Kaarina, Kankaanpää, Karkkila, Karvia, Kauniainen, Kemiönsaari, Kerava, Kirkkonummi, Kokemäki, Koski, Kotka, Kouvola, Kustavi, Laitila, Lapinjärvi, Lappeenranta, Lemi, Lieto, Lohja, Loimaa, Loviisa, Luumäki, Marttila, Masku, Merikarvia, Miehikkälä, Mynämäki, Myrskylä, Mäntsälä, Naantali, Nakkila, Nousiainen, Nurmijärvi, Orimattila, Orinmäki, Paimio, Parainen, Parikkala, Pomarkku, Pori, Pornainen, Porvoo, Pukkila, Punkalaidun, Pyhtää, Pyhärinta, Pöytyä, Raasepori, Raisio, Rauma, Rautjärvi, Ruokolahti, Rusko, Salo, Sastamala, Sauvo, Savitaipale, Siikainen, Sipoo, Siuntio, Somero, Säkyä, Taipalsaari, Taivassalo, Turku, Tuusula, Ulvila, Uusikaupunki, Vantaa, Vehmaa, Vihti, Virolahti sekä Ahvenanmaan maakunnan kunnat

Lämmitysryhmä II: Akaa, Alajärvi, Alavus, Asikkala, Enonkoski, Evijärvi, Forssa, Halsua, Hartola, Hattula, Hausjärvi, Heinola, Heinävesi, Hirvensalmi, Hollola, Humpplila, Hämeenkyrö, Hämeenlinna, Ikaalinen, Ilmajoki, Isojoki, Isokyrö, Janakkala, Jokioinen, Joroinen, Juupajoki, Juva, Kangasala, Kangasniemi, Kannus, Karijoki, Kaskinen, Kauhajokki, Kauhava, Kaustinen, Kihniö, Kokkola, Korsnäs, Kristiinankaupunki, Kruunupyö, Kuortane, Kurikka, Kärkölä, Lahti, Laihia, Lappajärvi, Lapua, Lempäälä, Lestijärvi, Loppi, Luoto, Maalahti, Mikkelä, Mustasaari, Mänttä-Vilppula, Mäntyharju, Nokia, Närpiö, Orivesi, Padasjoki, Parkano, Pedersören kunta, Perho, Pertunmaa, Pieksämäki, Pietarsaari, Pirkkala, Puumala, Pälkäne, Rantasalmi, Riihimäki, Ruovesi, Savonlinna, Seinäjoki, Soini, Sulkava, Sysmä, Tammela, Tampere, Teuva, Toholampi, Urjala, Uusikaarlepyy, Vaasa, Valkeakoski, Vesilahti, Veteli, Vimpeli, Virrat, Vöyri, Ylöjärvi, Ypäjä ja Ähtäri

Lämmitysryhmä III: muut kunnat

Vesikustannus: 29,42 e/kk/henkilö

Kunnossapitokustannus:

Asunto valmistunut tai peruskorjattu v. 1974 tai sen jälkeen 42,32 e/kk

Asunto valmistunut tai peruskorjattu ennen vuotta 1974 55,02 e/kk

Eläkkeiden maksaminen

Kansaneläke (vanhuuseläke, työkyvyttömyyseläke ja työttömyyseläke), rintamalisät ja eläkettä saavan hoitotuki maksetaan kuun 7. päivänä. Eläkkeensaajan asumistuki maksetaan kuun 4. päivänä ja takuueläke 22. päivänä.

Perhe-eläkkeet, lapsikorotus, eläkettä saavan hoitotuki ja veteraanilisä maksetaan kuukausittain saajan tilille sukunimen alkukirjaimen mukaan.

A–K	L–R	S–Ö
4. päivä	14. päivä	22. päivä

Jos pankit ovat kiinni maksupäivänä, tuki maksetaan edeltävänä pankkipäivänä.

Perustoimeentulotuki

Suomessa asuva tai oleskeleva henkilö tai perhe voi hakea Kelasta perustoimeentulotukea, jos tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin menoihin, kuten ruokaan ja asumiseen. Tuloiksi lasketaan myös muut sosiaalietuudet. Tuen tarve harkitaan asiakkaan tilanteen perusteella.

Perustoimeentulotukea voi saada:

- perusosalla katettaviin menoihin
- muihin perusmenoihin.

Perusosa: Perusosa on kiinteä summa, joka on tarkoitettu jokapäiväisen elämän välttämättömiin menoihin.

Jokaiselle perheenjäsenelle huomioidaan oma perusosa.

Perusosalla katetaan:

- ravintomenot
- vaatemenot
- vähäiset terveydenhuoltomenot (esim. itsehoitolääkkeet)
- henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta aiheutuvat menot
- paikallisliikenteen käyttö
- sanomalehden tilaus
- puhelimen ja tietoliikenteen käyttö
- harrastus- ja virkistystoiminta
- muut vastaavat henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot.

Näitä menoja ei huomioida erikseen perustoimeentulotuessa, vaan ne sisältyvät perusosaan yhtenä kokonaisuutena. Siksi niistä ei tarvitse toimittaa selvityksiä (esim. laskuja).

Perusosan määrä vuonna 2018	
Perhesuhde	Perusosa, e/kk
Yksin asuva, lapseton	491,21
Yhteistaloudessa asuva yli 18-vuotias	417,53
Yksinhuoltaja	540,33
Vanhempiensa tai vanhempansa luona asuva yli 18-vuotias	358,58
10–17-vuotias lapsi	
• sisarusarjan 1. lapsi	343,85
• sisarusarjan 2. lapsi	319,29
• sisarusarjan 3. lapsi ja sitä seuraavat, kukin	294,73
Alle 10-vuotias	
• sisarusarjan 1. lapsi	309,46
• sisarusarjan 2. lapsi	284,90
• sisarusarjan 3. lapsi ja sitä seuraavat, kukin	260,34

Muut perusmenot:

Muina perusmenoina voidaan ottaa huomioon kohtuullisen suuruista:

- asumismenot (esim. vuokra, vastike, omakotitalon hoitomenot, taloussähkö ja kotivakuutus)
- välttämättömät muuttokustannukset
- muut kuin perusosaan sisältyvät julkisen terveydenhuollon menot (esim. terveyskeskuksen asiakasmaksut, reseptilääkkeiden omavastuuosuudet ja silmälasit)
- lasten kunnallisen päivähoidon sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan menot
- lapsen tapaamisesta etävanhemmalle aiheutuvat menot siltä osin, kuin ne perustuvat kunnan sosiaalihuollon vahvistamaan sopimukseen tai tuomioistuimen päätökseen
- välttämättömän henkilötodistuksen, oleskeluasiakirjan tai matkustusasiakirjan hankintamenot.

Näihin menoihin liittyvät selvitykset (esim. vuokrasopimus tai lasku) pitää toimittaa hakemuksen liitteenä.

Yleensä Kela huomioi muut perusmenot todellisen suuruusina, ellei niitä ole pidettävä kohtuuttomina.

Tuen määrä: Oikeus perustoimeentulotukeen ratkaistaan tekemällä laskelma tuloista, varoista ja menoista. Laskelmassa tuloja ovat kaikki hakijan tai perheen käytettävissä olevat nettotulot ja varat. Tuloista vähennetään hyväksyttävät menot. Perusosa kuuluu menoihin. Jos hyväksyttävät menot ovat suuremmat kuin tulot, asiakkaalle maksetaan perustoimeentulotukea niiden erotuksen verran.

Oman tuen määrän voi arvioida verkossa: www.kela.fi/laskurit

Maksaminen ja verotus: Perustoimeentulotuen maksupäivä on kuukauden 1. pankkipäivä. Jos tuen maksu ei ehdi säännölliseen maksupäivään, se maksetaan päätöksenteon yhteydessä. Silloin rahat ovat tilillä 2 pankkipäivän päästä päätöksestä. Perustoimeentulotuki on veroton etuus.

Hakeminen: www.kela.fi/asiointi Tukea voi hakea myös paperilomakkeella tai suullisesti.